

СИЛАБУС

курсу «Теорія літератури»

(I курс, факультет романської філології і перекладу, спеціальність «Філологія»)

Викладач – доц. Юрчук О.О.
(кафедра теорії та історії світової літератури)

Навчальний рік 2021 – 2022

Семестр II

Кількість кредитів ЄКТС 3

Спеціальність 035 Філологія

Спеціалізація – 035.051 Романські мови і літератури (переклад включно), перша – іспанська; 035.052

Романські мови і літератури (переклад включно), перша – італійська; 035.055 Романські мови і літератури (переклад включно), перша – французька

Освітньо-професійна програма: Сучасні лінгвістичні і перекладознавчі студії та міжкультурна комунікація (іспанська/італійська/французька і друга іноземна мова)

Рівень вищої освіти другий (магістерський)

Статус дисципліни нормативна

Загальна характеристика курсу

Мета вивчення навчальної дисципліни «Теорія літератури» полягає у підготовці магістрантів до навчально-методичної та науково-дослідної діяльності в царині літературознавства, у поглибленні знань про основні літературознавчі теорії та підходи до інтерпретації художніх текстів, набуття освітньої та професійної кваліфікації для здійснення професійної діяльності, пов'язаної із аналізом та інтерпретацією художніх текстів. Завданнями курсу є оволодіння основними літературознавчими термінами та поняттями, вміння аналізувати художні тексти з позиції літературознавства; вміння оперувати теоретико-літературним інструментарієм для осмислення художньо-естетичних фактів і явищ; вміння здійснювати літературно-філософські, літературно-історичні, літературно-психологічні, текстологічні дослідження. ефективно, раціонально і творчо використовувати літературознавчі знання і філологічні уміння для вирішення професійних завдань, здатність обирати оптимальні дослідницькі підходи й методи для аналізу конкретного літературного матеріалу.

Загальний обсяг курсу: 3 кредити ЄКТС; 90 год., у тому числі:

лекції – 10 год.

семінарські заняття – 20 год.

самостійна робота студентів – 60 год.

Курс передбачає написання МКР та самостійної роботи.

Семестрова форма контролю – залік

Орієнтовна тематика лекційних та семінарських занять.

Лекції

Лекція 1. Предмет і завдання курсу. Періодизація історії літературознавства. Вчення про літературу в Давній Греції

План:

1. Основні функції художньої словесності.
2. Зародження та розвиток *академічного літературознавства*. Основні школи (напрями).
3. Зародження літературознавства як *поетики* та *риторики* в Античності.
4. Основні ідеї «Поетики» Арістотеля.
5. Унормованість поетичної творчості Горацієм у «Посланні до Пісонів».

Література:

1. Античні поетики. Арістотель. Поетика. Псевдо-Лонгін. Про високе. Горацій. Про поетичне мистецтво / Упоряд. М.Борецький, В.Зварич. – К.: Грамота, 2007. – 168 с.
2. Ніцше Ф. Народження трагедії // Ніцше Ф. Повне зібрання творів: Критично-наукове видання у 15 томах. – Т. 1. – Львів: Астролябія, 2004. – С. 9-128.
3. Нові перспективи історіописання / За ред. П.Берка; Пер. з англ. – К.: Ніка-центр, 2004. – 392 с.
4. Перкінс Девід. Чи можлива історія літератури? / Перекл. з англ. А.Щенка. – К.: Вид. дім “Києво-Мог. Ак.”, 2005. – 152 с.
5. Тодоров Цветан. Поняття літератури та інші есе / Перекл. з франц. Є.Марічева. – К.: Вид. дім “Києво-Мог. Ак.”, 2006. – 162 с.

Лекція 2. Літературознавчі концепції XVIII століття. Становлення естетики як вчення про прекрасне. «Поетичне мистецтво» М. Буало як зразок західних нормативних поетик

План:

1. Початок філософсько-естетичних рефлексій щодо літератури.
2. Що таке «історія літератури»: різні концепції витлумачення цього поняття.
3. Традиційний науковий апарат вивчення курсу «Історія літератури» та його можливі інтерпретації.
4. Умовність та історизм генологічної (жанрової) класифікації літературних творів.

Література:

1. Баррі, Пітер. Вступ до теорії: літературознавство та культурологія / Пер. з англ. О.Погинайко. – К.: Смолоскип, 2008. – 360 с.
2. Вступ до літературознавства. Хрестоматія / Упоряд. Н.І. Бернадська. – К.: Либідь, 1995. – 256 с.
3. Нові перспективи історіописання / За ред. П.Берка; Пер. з англ. – К.: Ніка-центр, 2004. – 392 с.
4. Перкінс Девід. Чи можлива історія літератури? / Перекл. з англ. А.Щенка. – К.: Вид. дім “Києво-Мог. Ак.”, 2005. – 152 с.
5. Тодоров Цветан. Поняття літератури та інші есе / Перекл. з франц. Є.Марічева. – К.: Вид. дім “Києво-Мог. Ак.”, 2006. – 162 с.

Лекція 3. Формування нової наукової парадигми в літературознавстві XIX ст. - початку XX ст.

План:

1. Якісні перетворення у літературознавстві XIX – початку XX ст.
2. Міфологічна школа братів Грімм. Становлення біографічного методу: Ш. Сент-Бев. Культурно-історична школа. Наукова концепція І. Тена.
3. Філософські основи європейського модернізму та їхнє відображення в літературознавстві
4. Творчість Ф. Ніцше: концепція аполлонівського та діонісійського початків у мистецтві.
5. Основні ідеї А. Бергсона: значення інтуїції для художньої творчості та пізнання.

Література:

1. Адорно Теодор. Теорія естетики / Пер. з нім. П.Тарашук. – К.: Видавництво Соломії Павличко «Основи», 2002. – 518 с.
2. Габермас Юрген. Філософський дискурс Модерну. – К., 2001.
3. Ортега-і-Гасет Хосе. Вибрані твори. – К., 1994.
4. Теорія літератури / С.Павличко ; [упорядн. В. Агеєва, Б. Кравченко ; передм. М. Зубрицької]. – К.: Видавництво Соломії Павличко «Основи», 2002. – 679 с.

Лекція 4. Психологічний напрямок в теорії літератури

План:

1. Психоаналіз З. Фрейда та його вплив на літературознавство.
2. Теорія архетипів К.Г. Юнга: вплив на розвиток архетипної критики (міфокритики).
3. Варіативність аналітичної рецепції художніх текстів за міфокритичною методологією.
4. Фройдизм, неофройдизм, постфройдизм.

Література:

1. Антологія світової літературно-критичної думки XX ст. / За ред. Марії Зубрицької. 2-е вид. – Львів: Літопис, 2001. – 832 с.
2. Зборовська Н.В. Психоаналіз і літературознавство: Посібник. – К.: “Академвидав”, 2003. – 392 с.
3. Ніцше Ф. Народження трагедії // Ніцше Ф. Повне зібрання творів: Критично-наукове видання у 15 томах. – Т. 1. – Львів: Астролябія, 2004. – С. 9-128.

4. Теорія літератури в Польщі. Антологія текстів: Друга половина XX – початок XXI ст. / Упоряд. Б.Бакули; За заг. ред. В.Моренця; Пер. з польськ. С. Яковенка. – К.: Вид. дім «Києво-Могилянська академія», 2008. – 531 с.

Лекція 5. Сучасні напрямки літературознавства

План:

1. Поступ герменевтики у працях Г.-Г. Гадамера. Специфіка герменевтичних розвідок П. Рікера.
2. Структуралізм/Постструктурадлізм як дослідницькі методи у літературознавстві. Деконструктивістські стратегії Ж. Дерріда.
3. Методологія семіотичних студій в літературознавстві.
4. Соціологічний метод в літературознавстві. Екокритика, біополітичні студії, постгуманізм. Соціологічний метод в літературознавстві. Екокритика, біополітичні студії, постгуманізм.

Література:

1. Антологія світової літературно-критичної думки XX ст. / За ред. Марії Зубрицької. 2-е вид. – Львів: Літопис, 2001. – 832 с.
2. Теорія літератури в Польщі. Антологія текстів: Друга половина XX – початок XXI ст. / Упоряд. Б.Бакули; За заг. ред. В.Моренця; Пер. з польськ. С. Яковенка. – К.: Вид. дім «Києво-Могилянська академія», 2008. – 531 с.
3. Ткачук О. Наратологічний словник. – Тернопіль: Астон, 2002. – 173 с.
4. Світоглядно-методологічні інновації в західноєвропейській філософії. – К.: Укр. Центр дух. культури, 2001. – 296 с.
5. Поліщук Я.О. Література як геокультурний проєкт: Монографія. – К.: Академвидав, 2008. – 304 с.
6. Рікер П. Сам як інший. – К., 2000.

Семінари:

Семінари 1-2. Вчення про літературу в Давній Греції. Значення праць Платона й Арістотеля для розвитку науки про літературу в Європі

План:

1. Зародження літературознавства як *поетики* та *риторики* в Античності.
2. Основні ідеї «Поетики» Арістотеля.
3. Мімесис та його розуміння та тлумачення Платоном й Арістотелем.
4. Поезія/поетика як мистецтво.
5. Позиція поета/митця/майстра за Платоном (гл. Іон), його ставлення до Гомера.
6. Арістотелівська теорія трагічного; сюжет міфу про Едіпа та його інтерпретація у трагедії Софокла
7. Спільне та відмінне між міфом та трагедією.

Література:

1. Античні поетики. Арістотель. Поетика. Псевдо-Лонгін. Про високе. Горацій. Про поетичне мистецтво / Упоряд. М.Борецький, В.Зварич. – К.: Грамота, 2007. – 168 с.
2. Ніцше Ф. Народження трагедії // Ніцше Ф. Повне зібрання творів: Критично-наукове видання у 15 томах. – Т. 1. – Львів: Астролябія, 2004. – С. 9-128.
3. Ткаченко А. Мистецтво слова: Вступ до літературознавства: Підручник. – 2-е вид. – К.: ВПЦ «Київ. ун-т», 2003. – 448 с.
4. Тодоров Цветан. Поняття літератури та інші есе / Перекл. з франц. Є.Марічева. – К.: Вид. дім «Києво-Мог. Ак.», 2006. – 162 с.

Семінари 3-4. Психологія і літературознавство. Міфокритика як літературознавча методологія XX ст.

План:

1. Психологія З. Фрейда та його вплив на літературознавство.
2. Пережите і вигадане в художньому творі.
3. Образна природа мистецтва слова.
4. З. Фрейд та К. - Г. Юнг про психологію творчості.
5. Фрейдизм, неофрейдизм, постфрейдизм.
6. Теорія архетипів К.Г. Юнга: вплив на розвиток архетипної критики (міфокритики).
7. Варіативність аналітичної рецепції художніх текстів за міфокритичною методологією.
8. Філософський підхід до вивчення та інтерпретації міфів. П.Рікер. К.Ясперс.
9. Міфокритика XX ст.: перспективи розвитку.

Література:

1. Антологія світової літературно-критичної думки ХХ ст. / За ред. Марії Зубрицької. 2-е вид. – Львів: Літопис, 2001. – 832 с.
2. Зборовська Н.В. Психологія і літературознавство: Посібник. – К.: “Академвидав”, 2003. – 392 с.
3. Теорія літератури в Польщі. Антологія текстів: Друга половина ХХ – початок ХХІ ст. / Упоряд. Б.Бакули; За заг. ред. В.Моренця; Пер. з польськ. С. Яковенка. – К.: Вид. дім «Києво-Могилянська академія», 2008. – 531 с.

Семінари 5-6. Феноменологічні та герменевтичні літературознавчі студії

План:

1. Контраверсійність творчості Ф.Ніцше в контексті гуманітарної думки ХХ-ХХІ століть.
2. А. Бергсон і мистецтво ХХ століття.
3. Концепти Р. Інгардена щодо форми пізнання літературного твору: багатоплановість тексту; внутрішній зв'язок між планами; можливий (вірогідний) порядок його сприйняття під час читання.
4. Поступ герменевтики у працях Г.-Г. Гадамера:
 - ✓ ідеї про дуалізм суб'єктивно-об'єктивного пізнання світу;
 - ✓ думка про злиття горизонтів автора і читача;
 - ✓ єдність звукового і значеннєвого у поезіях;
5. Специфіка герменевтичних розвідок П. Рікера.

Література:

1. Антологія світової літературно-критичної думки ХХ ст. / За ред. Марії Зубрицької. 2-е вид. – Львів: Літопис, 2001. – 832 с.
2. Баррі, Пітер. Вступ до теорії: літературознавство та культурологія / Пер. з англ. О.Погиначко. – К.: Смолоскип, 2008. – 360 с.
3. Вступ до літературознавства. Хрестоматія / Упоряд. Н.І. Бернадська. – К.: Либідь, 1995. – 256 с.
4. Література. Теорія. Методологія / Пер. з польськ. С.Яковенка / Упор. і наук. ред. Д. Уліцької. – К.: Вид. дім «Києво-Могилянська академія», 2006. – 543 с.
5. Ткаченко А. Мистецтво слова: Вступ до літературознавства: Підручник. – 2-е вид. – К.: ВПЦ «Київ. ун-т», 2003. – 448 с.
6. Гадамер Ганс-Георг. Герменевтика і поетика. – К., 2001.
7. Рікер П. Сам як інший. – К., 2000.
8. Інгарден Р. Про пізнання літературного твору. / Антологія світової літературно-критичної думки ХХ ст. / За ред. Марії Зубрицької. 2-е вид. – Львів: Літопис, 2001.- С. 136-163.

Семінари 7-8. Семіотичні студії в літературознавстві. Постструктуралістська ідеологія й деконструктивістська стратегія у літературознавчому дослідженні

План:

1. Сфера і методологія семіотичних студій в літературознавстві.
2. Пошуки французької семіотики на шляхах від структуралізму до постструктуралізму.
3. Структуралістська орієнтованість літературознавчих досліджень (К.Леві-Строс).
4. Шлях Р.Барта: від структуралізму до постструктуралізму.
5. Специфіка семіотичного вивчення літературних творів (У.Еко). Практика аналізу літературних текстів за методологією семіотики.
7. Постструктуралістська ідеологія в текстах М.Фуко: проблема «смерті автора»; автор як функція.
8. Деконструкція як метод мислення та вивчення літератури. Деконструктивістські стратегії Ж. Дерріда.

Література:

- Античні поетики. Арістотель. Поетика. Псевдо-Лонгін. Про високе. Горацій. Про поетичне мистецтво / Упоряд. М.Борецький, В.Зварич. – К.: Грамота, 2007. – 168 с.
- Ніцше Ф. Народження трагедії // Ніцше Ф. Повне зібрання творів: Критично-наукове видання у 15 томах. – Т. 1. – Львів: Астролябія, 2004. – С. 9-128.
- Ткаченко А. Мистецтво слова: Вступ до літературознавства: Підручник. – 2-е вид. – К.: ВПЦ «Київ. ун-т», 2003. – 448 с.
- Тодоров Цветан. Поняття літератури та інші есе / Перекл. з франц. Є.Марічева. – К.: Вид. дім “Києво-Мог. Ак.”, 2006. – 162 с.

Семінари 9-10. Постмодерністські школи, напрями і концепти у літературознавстві

План:

1. Сутність відмінностей між модернізмом і постмодернізмом у царині гуманітарної думки та в науці про літературу. Постмодернізм як культурологічний концепт.
2. Роль і місце теорії літератури у контексті гуманітарних наук за П. де Маном: теорія літератури як міждисциплінарна галузь; поняття літературності.
3. Концепт *інтертекстуальності (міжтекстовості)* в межах постструктуралізму.
4. Політико-естетична концепція постмодернізму ФДжеймсона.
5. Проблема плюралізму в інтерпретації художніх текстів.

Література:

1. Антологія світової літературно-критичної думки ХХ ст. / За ред. Марії Зубрицької. 2-е вид. – Львів: Літопис, 2001. – 832 с.
2. Баррі, Пітер. Вступ до теорії: літературознавство та культурологія / Пер. з англ. О.Погинайко. – К.: Смолоскип, 2008. – 360 с.
3. Теорія літератури в Польщі. Антологія текстів: Друга половина ХХ – початок ХХІ ст. / Упоряд. Б.Бакули; За заг. ред. В.Моренця; Пер. з польськ. С. Яковенка. – К.: Вид. дім «Києво-Могилянська академія», 2008. – 531 с.
4. Сторі Джон. Теорія культури та масова культура: Вступний курс / Пер. з англ. С.Савченка. – [Харків]: Акта, 2005. – 360 с.

Рекомендовані джерела (у тому числі Інтернет ресурси):

Основна (базова) література:

5. Антологія світової літературно-критичної думки ХХ ст. / За ред. Марії Зубрицької. 2-е вид. – Львів: Літопис, 2001. – 832 с.
6. Баррі, Пітер. Вступ до теорії: літературознавство та культурологія / Пер. з англ. О.Погинайко. – К.: Смолоскип, 2008. – 360 с.
7. Вступ до літературознавства. Хрестоматія / Упоряд. Н.І. Бернадська. – К.: Либідь, 1995. – 256 с.
8. Ткаченко А. Мистецтво слова: Вступ до літературознавства: Підручник. – 2-е вид. – К.: ВПЦ «Київ. ун-т», 2003. – 448 с.
9. Теорія літератури / С.Павличко ; [упорядн. В. Агеєва, Б. Кравченко ; передм. М. Зубрицької]. – К.: Видавництво Соломії Павличко «Основи», 2002. – 679 с.

Додаткова література

6. Адорно Теодор. Теорія естетики / Пер. з нім. П.Тарашук. – К.: Видавництво Соломії Павличко «Основи», 2002. – 518 с.
7. Античні поетики. Арістотель. Поетика. Псевдо-Лонгін. Про високе. Горацій. Про поетичне мистецтво / Упоряд. М.Борецький, В.Зварич. – К.: Грамота, 2007. – 168 с.
8. Беньямін В. Вибране / Пер. з нім. Ю.Рибачук, Н.Лозинська – Львів: Літопис, 2002. – 214 с.
9. Білецький Л.Т. Основи української літературно-наукової критики / Упоряд., авт. іст.-біогр. нарисів та приміт. М.М.Льницький. – К.: Либідь, 1998. – 408 с.
10. Бланшо Моріс. Простір літератури: Есе / Пер. з фр. Леоніда Кононовича. – Львів: Кальварія, 2007. – 272 с.
11. Блум Гарольд. Західний канон: книги на тлі епох / Пер. з англ. під загальною редакцією Р.Семківа. – К.: Факт, 2007. – 720 с.
12. Бодріяр Жан. Симулякри і симуляції К., 2004.
13. Бондарева О.Є. Міф і драма у новітньому літературному контексті: поновлення структурного зв'язку через жанрове моделювання: Монографія. – К.: «Четверта хвиля», 2006. – 512 с.
14. Вступ до літературознавства: Навчально-методичний посібник / уклад. О.О.Юрчук. – Луцьк: ПВД «твердиня», 2009. – 128 с.
15. Габермас Юрген. Філософський дискурс Модерну. – К., 2001.
16. Гадамер Ганс-Георг. Герменевтика і поетика. – К., 2001.
17. Гейзінга Йоган. Homo ludens. – К., 1994.
18. Даниленко В.Г. Лісоруб у пустелі: Письменник і літературний процес. К.: Академвидав, 2008. – 352 с.
19. Деріда Жак. Письмо та відмінність. – К., 2004.
20. Еліаде Мірче. Священне і мирське. – К., 2001.
21. Еко Умберто. Роль читача. – Львів, 2004.
22. Жицінський Юзеф. Бог постмодерністів / Пер. з польськ. Андрія Величка. – Львів: Видавництво Українського Католицького Університету, 2004. – XIX + 200с.

23. Зборовська Н.В. Психоаналіз і літературознавство: Посібник. – К.: “Академвидав”, 2003. – 392 с.
24. Зубрицька М. Homo legens: читання як соціокультурний феномен. – Львів, 2004.
25. Квіт С. Основи герменевтики: Навч. посіб. – К.: Вид. дім «КМ Академія», 2003. – 192 с.
26. Кемпбел Джозеф. Герой із тисячею облич / Пер. з англ. О.Мокровольського. – К.: «Альтернативи», 1999. – 392 с.
27. Кристева Юлія. Самі собі чужі. – К., 2004.
28. Кристева Юлія. Полілог. – К., 2004.
29. Курціус Е.Р. Європейська література і латинське Середньовіччя / Пер. з нім. – Львів: Літопис, 2007.
30. Куцел С.В. Французька філософія другої половини ХХ століття: дискурс із префіксом “пост-”. – К.: ПАРАПАН, 2004. – 324 с.
31. Левчук Л. Західноєвропейська естетика ХХ століття. – К., 1997.
32. Левінас Емануель. Між нами: дослідження Думки-про-Іншого. – К., 1999.
33. Леш Скот. Соціологія постмодернізму. – Львів, 2003.
34. Меднікова Г.С. Мистецтво постмодернізму як фактор адаптації особистості: Монографія. – К.: НПУ ім. М.Драгоманова, 2001. – 240 с.
35. Мерло-Понті Моріс. Феноменологія сприйняття / Пер. з фр. О. Йосипенко, С. Йосипенка. – К.: Український Центр духовної культури, 2001. – 552 с.
36. Наєнко М. Інтим письменницької праці. – К.: Педагогічна преса, 2003. – 280 с.
37. Наливайко Дмитро. Компаративістика й історія літератури. – [Харків]: Акта, 2007. – 426.
38. Ніцше Ф. Народження трагедії // Ніцше Ф. Повне зібрання творів: Критично-наукове видання у 15 томах. – Т. 1. – Львів: Астролябія, 2004. – С. 9-128.
39. Ніч Річард. Світ тексту: постструктуралізм і літературознавство / Пер з польськ. Олена Галета. – Львів: Літопис, 2007. – 316 с.
40. Нові перспективи історіописання / За ред. П.Берка; Пер. з англ. – К.: Ніка-центр, 2004. – 392 с.
41. Ортега-і-Гасет Хосе. Вибрані твори. – К., 1994.
42. Пахаренко В.І. Українська поезика. – Черкаси: “Відлуння-Плюс”, 2002. – 320 с.
43. Перкінс Девід. Чи можлива історія літератури? / Перекл. з англ. А.Щенка. – К.: Вид. дім “Києво-Мог. Ак.”, 2005. – 152 с.
44. Повернення деміургів / Плерома 3’98: Мала українська енциклопедія актуальної літератури. – Івано-Франківськ: Лелея-НВ, 1998. – 288 с.
45. Поліщук Я.О. Література як геокультурний проєкт: Монографія. – К.: Академвидав, 2008. – 304 с.
46. Рікер П. Сам як інший. – К., 2000.
47. Сантаяна Дж. Витлумачення поезії та релігії / Пер. з англ. – Львів: Ініціатива, 2003. – 288 с.
48. Сторі Джон. Теорія культури та масова культура: Вступний курс / Пер. з англ.. С.Савченка. – [Харків]: Акта, 2005. – 360 с.
49. Світоглядно-методологічні інновації в західноєвропейській філософії. – К.: Укр. Центр дух. культури, 2001. – 296 с.
50. Семенюк Г.Ф., Гуляк А.Б., Бондарева О.Є. Версифікація: Теорія і практика віршування: Навч. посібник. – К.: ВПЦ “Київ.ун-т”, 2003. – 285 с.
51. Сивокінь Г. Давні українські поезики. – Харків, 2001.
52. Соболь О.М. Постмодерн і майбутнє філософії. – К., 1997.
53. Співак Гаятрі Чакраворті. В інших світах: Есеї з питань культурної політики / Пер. з англ. – К.: Всесвіт, 2006. – 480 с.
54. Теорія літератури в Польщі. Антологія текстів: Друга половина ХХ – початок ХХІ ст. / Упоряд. Б.Бакули; За заг. ред. В.Моренця; Пер. з польськ. С. Яковенка. – К.: Вид. дім «Києво-Могилянська академія», 2008. – 531 с.
55. Ткачук О. Наратологічний словник. – Тернопіль: Астон, 2002. – 173 с.
56. Годоров Цветан. Поняття літератури та інші есе / Перекл. з франц. Є.Марічева. – К.: Вид. дім “Києво-Мог. Ак.”, 2006. – 162 с.
57. Фізер Іван М. Американське літературознавство: Іст.-критич. Нарис. – К.: К.: Вид. дім «Києво-Могилянська академія», 2006. – 108 с.
58. Хасан Іхаб. Після постмодернізму: пошуки естетики довіри. – Американська література на рубежі ХХ-ХХІ століть: Матеріали II Міжнародної конференції з літератури США – Київ, 24-26 вересня 2002 р. / Укл. Т.Н.Денисова – К.: ІМВ, 2004. – С. 31-43.

Додаткові ресурси (за наявності): *Microsoft Teams, Zoom, Viber*

http://litdepartment.blogspot.com/p/blog-page_9126.html

Система оцінювання результатів навчання студентів

Форми та критерії оцінювання студентів:

- семестрове оцінювання:

1. поточний контроль;
2. самостійна робота;
3. модульна контрольна робота

Форми та критерії оцінювання студентів:

- семестрове оцінювання:

1. поточний контроль;
2. самостійна робота;
3. модульна контрольна робота

- підсумкове оцінювання - залік

- умови допуску до заліку:

- позитивні результати за усні відповіді на практичних заняттях;
- відвідування лекцій;
- самостійна робота, оцінена позитивно;
- модульна контрольна робота, оцінена позитивно.

Організація оцінювання (обов'язково зазначається порядок організації передбачених робочою програмою навчальної дисципліни форм оцінювання із зазначенням орієнтовного графіка оцінювання):

Форма підсумкового контролю	Види навчальної діяльності студента	Максимальна кількість балів
Передбачений підсумковий контроль – залік	• Аудиторна та самостійна навчальна робота студента	50
	• Модульна контрольна робота (МКР)	50

Поточне оцінювання всіх видів навчальної діяльності студента (аудиторна робота та самостійна робота) здійснюється в 4-бальній шкалі – «відмінно» («5»), «добре» («4»), «задовільно» («3»), «незадовільно» («2»). Невиконання завдань самостійної роботи, невідвідування семінарських та практичних занять позначаються «0».

У кінці вивчення навчального матеріалу модуля напередодні заліково-екзаменаційної сесії викладач виставляє одну оцінку за аудиторну та самостійну роботу студента як середнє арифметичне з усіх поточних оцінок за ці види роботи з округленням до десятої частки. Цю оцінку викладач трансформує в **рейтинговий бал за роботу протягом семестру** шляхом помноження на 10¹. Таким чином, максимальний рейтинговий бал за роботу протягом семестру може становити 50.

Модульна контрольна робота є складником семестрового рейтингу. **Семестровий рейтинговий бал** є сумою рейтингового бала за роботу протягом семестру і рейтингового бала за МКР.

Поточне оцінювання всіх видів навчальної діяльності студента (аудиторна робота та самостійна робота) здійснюється в 4-бальній шкалі – «відмінно» («5»), «добре» («4»), «задовільно» («3»), «незадовільно» («2»). Невиконання завдань самостійної роботи, невідвідування семінарських та практичних занять позначаються «0».

У кінці вивчення навчального матеріалу модуля напередодні заліково-екзаменаційної сесії викладач виставляє одну оцінку за аудиторну та самостійну роботу студента як середнє арифметичне з усіх поточних оцінок за ці види роботи з округленням до десятої частки. Цю оцінку викладач трансформує в **рейтинговий бал за роботу протягом семестру** шляхом помноження на 10¹. Таким чином, максимальний рейтинговий бал за роботу протягом семестру може становити 50.

¹ Наприклад, протягом семестру студент отримав за аудиторну та самостійну роботу такі оцінки: «5», «3», «5», «4», «5», «4». Середня арифметична оцінка становить 4,33, з округленням до десятої частки – 4,3. Отриману оцінку множимо на 10: 4,3x10=43. Це число є рейтинговим балом студента за роботу протягом семестру.

Модульна контрольна робота є складником семестрового рейтингу. Модульні контрольні роботи оцінюються в 4-бальній системі («відмінно» («5»), «добре» («4»), «задовільно» («3»), «незадовільно» («2»)). Під час вивчення **першого модуля (семестр I)** і **другого (семестр II)** в межах яких передбачено підсумковий контроль у формі **заліку**, ці оцінки трансформуються в **рейтинговий бал за МКР** у такий спосіб

відмінно – 20 балів;
“добре” – 16 балів;
“задовільно” – 12 балів;
“незадовільно” – 8 балів;
неявка на МКР або
відповідь на завдання
МКР відсутня – 0 балів;

Семестровий рейтинговий бал є сумою рейтингового балу за роботу протягом семестру і рейтингового балу за МКР.

Критерії оцінювання вмінь та знань студентів під час аудиторної роботи

5 балів	<ul style="list-style-type: none"> Прочитання та осмислення художнього та теоретичного матеріалу, винесеного на обговорення; виконання відповідних усних та письмових завдань; змістовний, аргументований та цілісний виклад під час відповіді; активна й присутня участь у роботі впродовж усього семінарського заняття; засвоєння відповідних літературознавчих термінів та понять та оперування ними під час семінару; самостійність та творчість мислення; вміння аналізувати художній текст або його фрагмент, враховуючи історико-культурний, світоглядно-естетичний контексти відповідної епохи; визначати жанрову природу та поетикальні особливості поданого художнього тексту.
4 бали	<ul style="list-style-type: none"> Прочитання та осмислення художнього та теоретичного матеріалу, винесеного на обговорення; виконання відповідних усних та письмових завдань; змістовний, аргументований та цілісний виклад під час відповіді, в якій допускаються певні несуттєві помилки; активна й присутня участь у роботі впродовж більшої частини семінарського заняття; засвоєння відповідних літературознавчих термінів та понять та оперування ними під час семінару; вміння аналізувати художній текст або його фрагмент, враховуючи історико-культурний, світоглядно-естетичний контексти відповідної епохи; визначати жанрову природу та поетикальні особливості поданого художнього тексту. Допускаються певні несуттєві помилки.
3 бали	<ul style="list-style-type: none"> Прочитання обов'язкового художнього та теоретичного матеріалів; виконання відповідних письмових завдань; відповідь репродуктивного характеру; відсутність цілісної та аргументованої відповіді на запитання; відповідь у формі доповнення.
2 бали	<ul style="list-style-type: none"> Непрочитання обов'язкового художнього та теоретичного матеріалів; невиконання відповідних письмових завдань; нездатність дати відповідь репродуктивного характеру на поставленні запитання.
0 балів	Відсутність на семінарі без його подальшого відпрацювання.

Критерії оцінювання самостійної письмової роботи

5 балів	<ul style="list-style-type: none"> • Повне розкриття теми, що засвідчує високий рівень осмислення відповідного художнього та теоретичного матеріалів; • самостійність мислення; • логічний, аргументований та грамотний виклад; • належне оформлення роботи; • вчасне подання роботи (пізніше подання роботи допускається у випадку хвороби. Копія довідки здається разом з самостійною роботою).
4 бали	<ul style="list-style-type: none"> • Розкриття теми, що засвідчує належний рівень осмислення відповідного художнього та теоретичного матеріалів. Допускаються певні неточності; • логічний, аргументований та грамотний виклад. Допускаються певні неточності; • належне оформлення роботи; • вчасне подання роботи (пізніше подання роботи допускається у випадку хвороби. Копія довідки здається разом з самостійною роботою).
3 бали	<ul style="list-style-type: none"> • Часткове розкриття теми; • домінування реферативної інформації та цитат над самостійним аналізом художнього тексту; • нелогічний та неграмотний виклад; • некоректне оформлення; • вчасне подання роботи (пізніше подання роботи допускається у випадку хвороби. Копія довідки здається разом з самостійною роботою).
2 бали	<ul style="list-style-type: none"> • Нерозкриття теми з урахуванням відповідного художнього та теоретичного матеріалів; • несамостійне виконання роботи (списування у колег, з інтернету, підручників тощо); • невчасне подання роботи без поважної причини, засвідченої офіційною довідкою.
0 балів	Самостійну роботу не подано.

Самостійна письмова робота

Завдання на вибір студента:

- 1) резюме науково-методологічної праці одного з провідних сучасних світових учених у царині літературознавства або філософії, якщо текст даного філософа використовується як методологічна основа для літературознавчих досліджень;
- 2) аналітично-рецептивне дослідження одного із художніх текстів (вірш, новела або фрагмент роману, повісті) у парадигмі певної методології, із зазначенням, якої саме;
- 3) індивідуально-дослідницький проект: поєднання двох попередніх видів роботи, отже, коротке резюме одного із методологічних джерел і наступний аналіз художнього тексту або фрагменту тексту.

Основна література для написання самостійної роботи

Антологія світової літературно-критичної думки ХХ ст. / За ред. Марії Зубрицької. 2-е вид. – Львів: Літопис, 2001. – 832 с.
 Баррі, Пітер. Вступ до теорії: літературознавство та культурологія / Пер. з англ. О.Погинайко. – К.: Смолоскип, 2008. – 360 с.
 Вступ до літературознавства. Хрестоматія / Упоряд. Н.І. Бернадська. – К.: Либідь, 1995. – 256 с.
 Ткаченко А. Мистецтво слова: Вступ до літературознавства: Підручник. – 2-е вид. – К.: ВПЦ «Київ. ун-т», 2003. – 448 с.

Вимоги до оформлення: Обсяг роботи не менше двох, але не більше трьох сторінок (не враховуючи титульної сторінки) друкованого тексту А-4, 29 рядків на сторінці, шрифт Times New Roman, кегль 14.

Критерії оцінювання модульної контрольної роботи

Модульна контрольна робота є складником семестрового рейтингу. Модульні контрольні роботи оцінюються в 20-бальній системі.

20	<ul style="list-style-type: none"> • вичерпна відповідь на історико-теоретичне запитання; • розуміння та належний виклад історико-культурного та світоглядно-естетичного контекстів відповідної епохи; • оперування відповідними літературознавчими термінами та поняттями;
----	--

	<ul style="list-style-type: none"> • змістовний, аргументований та грамотний виклад; • самостійність виконання; • знання художніх текстів, винесених для обов'язкового прочитання; • вміння аналізувати художній текст або його фрагмент, враховуючи історико-культурний та світоглядно-естетичний контексти відповідної епохи; • визначення жанрової природи та поетикальних особливостей поданого художнього тексту.
16	<ul style="list-style-type: none"> • ґрунтовна відповідь на історико-теоретичне запитання. Допускаються певні несуттєві помилки; • оперування відповідними літературознавчими термінами та поняттями; • змістовний, аргументований та грамотний виклад; • самостійність виконання. • знання художніх текстів, винесених для обов'язкового прочитання; • вміння аналізувати художній текст або його фрагмент, враховуючи історико-культурний та світоглядно-естетичний контексти відповідної епохи. Допускаються певні несуттєві помилки; • визначення жанрової природи та поетикальних особливостей поданого художнього тексту. Допускаються певні несуттєві помилки.
12	<ul style="list-style-type: none"> • часткова відповідь на історико-теоретичне запитання; • часткове оперування відповідними літературознавчими термінами та поняттями; • самостійність виконання; • фрагментарне знання художніх текстів, винесених для обов'язкового прочитання; • поверховий аналіз художнього тексту або його фрагменту з недостатнім висвітленням історико-культурного та світоглядно-естетичного контекстів відповідної епохи; • визначення жанрової природи поданого тексту.
8	<ul style="list-style-type: none"> • неправильна або фрагментарна відповідь на історико-теоретичне запитання; • неправильне або еклектичне визначення жанрової природи поданого тексту; • незнання художніх текстів, винесених для обов'язкового прочитання; • неправильний або фрагментарний аналіз художнього тексту; • несамотійність виконання (списування).
0	<ul style="list-style-type: none"> • відповідь відсутня.

Орієнтовні історико-теоретичні питання до МКР

5. Зародження літературознавства як *поетики* та *риторики* в Античності.
6. Основні ідеї «Поетики» Арістотеля.
7. Початок філософсько-естетичних рефлексій щодо літератури.
8. Якісні перетворення у літературознавстві кінця XIX – початку XX ст.
9. Розвиток світової літературознавчої думки у XX ст.
10. Філософські основи європейського модернізму та їхнє відображення в літературознавстві
11. Творчість Ф. Ніцше: концепція аполлонівського та діонісійського початків у мистецтві.
12. Поступ герменевтики у працях Г.-Г. Гадамера.
13. Психоаналіз З. Фрейда та його вплив на літературознавство.
14. Теорія архетипів К.Г. Юнга: вплив на розвиток архетипної критики (міфокритики).
15. Структуралізм як дослідницький метод у літературознавстві.
16. Наратологія як наука про оповідні структури.
17. Методологія семіотичних студій в літературознавстві.
18. Сутність відмінностей між модернізмом і постмодернізмом у царині гуманітарної думки й в науці про літературу.
19. Образна природа мистецтва слова.
20. Взаємовідносини художньої літератури та її реципієнта в історичній площині.
21. Основні функції художньої словесності.
22. Автор у творі й автор як реальна особа.
23. Реципієнт: слухач, глядач, читач.
24. Різні концепції поняття «літературний стиль».
25. Умовність та історизм генологічної (жанрової) класифікації літературних творів.
26. Основні жанри епіки в історичному контексті.
27. Основні драматичні жанри у літературному процесі.
28. Жанрові модифікації лірики.

29. Людина, свято, війна: концепти сакрального в теорії Р. Каюа.
30. Міфокритика ХХ ст. (обрядова/архетипна).
31. Міфологічна школа. Філософія міфології Ф. Шеллінга.
32. З. Фройд та К. - Г. Юнг про психологію творчості.
33. Специфіка герменевтичних розвідок П. Рікера.
34. Соціологічний напрямок в літературознавстві.

Підсумковий контроль

Залік

Відмітка про залік «**зараховано**», «**не зараховано**» та оцінка в шкалі ЄКТС виставляється на підставі семестрового рейтингового балу студента таким чином:

90 – 100 балів –	A
82 – 89 балів –	B
75 – 81 бал –	C
66 – 74 бали –	D
60 – 65 бали –	E
59 балів і нижче –	FX.

Студенти, які мають семестровий рейтинговий бал **60 і вище**, отримують відмітку про залік «**зараховано**» і відповідну оцінку в шкалі ЄКТС без складання заліку.

Студенти, які мають семестровий рейтинговий бал **59 і нижче**, складають залік і в разі успішного складання їм виставляється відмітка про залік «**зараховано**», а в шкалі ЄКТС – **E** та бал **60**. Якщо студент під час заліку отримав відмітку про залік «**не зараховано**», то йому в залікову відомість виставляється відмітка про залік «**не зараховано**», оцінка **FX** – у шкалі ЄКТС та його семестровий рейтинговий бал за дисципліну.

Критерії оцінювання знань та вмінь студента під час заліку

«Зараховано»	<ul style="list-style-type: none"> • Знання художніх текстів, винесених для обов'язкового прочитання; • повна або часткова відповідь на історико-теоретичне запитання; • вміння аналізувати художній текст або його фрагмент, висвітлюючи історико-культурний та світоглядно-естетичний контексти відповідної епохи. Допускаються певні несуттєві помилки; • визначення жанрової природи поданого тексту; • часткове оперування відповідними літературознавчими термінами та поняттями; • самостійність відповіді.
«Не зараховано»	<ul style="list-style-type: none"> • Незнання художніх текстів, винесених для обов'язкового прочитання; • відсутність відповіді на історико-теоретичне запитання; • невміння аналізувати художній текст або його фрагмент, висвітлюючи історико-культурний та світоглядно-естетичний контексти відповідної епохи; • невміння визначити жанрову природу поданого тексту; • неволодіння відповідними літературознавчими термінами та поняттями; • несамостійність відповіді.

8.3 Шкала відповідності оцінок

Відмінно	90 – 100
Добре	75 – 89
Задовільно	60 – 74
Незадовільно	0 – 59
Зараховано	60 – 100
Не зараховано	0 – 59

Орієнтовні історикотеоретичні запитання до заліку

5. Зародження літературознавства як *поетики* та *риторики* в Античності.
6. Основні ідеї «Поетики» Арістотеля.
7. Унормованість поетичної творчості Горацієм у «Посланні до Пісонів».
8. Н. Буало як теоретик класицизму.
9. Початок філософсько-естетичних рефлексій щодо літератури.
10. Зародження та розвиток *академічного літературознавства*. Основні школи (напрями).
11. Якісні перетворення у літературознавстві кінця XIX – початку XX ст.
12. Розвиток світової літературознавчої думки у XX ст.
13. Сучасні розгалуження та парадигми науки про літературу.
14. Філософські основи європейського модернізму та їхнє відображення в літературознавстві
15. Творчість Ф. Ніцше: концепція аполлонівського та діонісійського початків у мистецтві.
16. Специфіка аналізу мистецьких творів і літературного процесу із застосуванням концептів Ф.Ніцше.
17. Основні ідеї А. Бергсона: значення інтуїції для художньої творчості та пізнання.
18. Розвиток герменевтики як методології пізнання художнього тексту.
19. Поступ герменевтики у працях Г.-Г. Гадамера.
20. Психологія З. Фрейда та його вплив на літературознавство.
21. Теорія архетипів К.Г. Юнга: вплив на розвиток архетипної критики (міфокритики).
22. Варіативність аналітичної рецепції художніх текстів за міфокритичною методологією.
23. Структуралізм як дослідницький метод у літературознавстві.
24. Наратологія як наука про оповідні структури.
25. Методологія семіотичних студій в літературознавстві.
26. Сутність відмінностей між модернізмом і постмодернізмом у царині гуманітарної думки й в науці про літературу.
27. Постструктуралістська ідеологія у текстах М.Фуко: проблема «смерті автора».
28. Деконструктивістські стратегії Ж. Дерріда.
29. Історизм поняття літератури.
30. Поняття «література» й «літературність».
31. Образна природа мистецтва слова.
32. Взаємовідносини художньої літератури та її реципієнта в історичній площині.
33. Основні функції художньої словесності.
34. Історизм поняття *автор*.
35. Автор у творі й автор як реальна особа.
36. Реципієнт: слухач, глядач, читач.
37. Що таке «історія літератури»: різні концепти витлумачення цього поняття.
38. Особливості визначення літературної епохи й літературної доби.
39. Різні концепції поняття «літературний стиль».
40. Традиційний науковий апарат вивчення курсу «Історія літератури» та його можливі інтерпретації.
41. Основні стадії розвитку літератури в Європі та в Америці. Специфіка інших регіонів.
42. Модернізм в художній літературі кінця XIX – XX ст.
43. Постмодернізм у літературному процесі XX – XXI ст.
44. Умовність та історизм генологічної (жанрової) класифікації літературних творів.
45. Жанр як основна категорія буття літературного твору.
46. Жанрові системи різного рівня.
47. Основні жанри епіки в історичному контексті.
48. Основні драматичні жанри у літературному процесі.
49. Жанрові модифікації лірики.
50. Специфіка сучасного стану літературних жанрів.
51. Художній твір як складна система.
52. Основи традиційного аналізу віршових творів.
53. Методи й методики аналізу прозових творів.
54. Залежність аналізу художнього твору від методологічної позиції дослідника.